

STATSMINISTEREN

Oslo, 2. april 2008

Riksmeklingsmannen
Grensen 3
0159 Oslo

Lønnsoppgjøret 2008 – tilpasset AFP

Jeg viser til brev fra Riksmeklingsmannen av 2. april 2008 med avtale mellom Landsorganisasjonen i Norge og Næringslivets Hovedorganisasjon om ny AFP-ordning.

Pensjonsreformen er avgjørende for å trygge framtidens pensjoner gjennom et sosialt og økonomisk bærekraftig pensjonssystem. Med to brede forlik har Stortinget 26. mai 2005 og 23. april 2007 fastslått hovedtrekkene i reformen. Det er blant annet vedtatt nye regler for opptjening av alderspensjon der alle år skal telle med. Den øvre begrensningen på 40 opptjeningsår i dagens folketrygd faller dermed bort. Det åpnes for fleksibelt uttak fra 62 år, og pensjonen øker ved senere uttak. Arbeid kan kombineres med pensjon uten avkorting. Stortinget har videre vedtatt levealdersjustering av alderspensjon for nye alderspensjonister fra 2010, og nye regler for regulering av alderspensjon under utbetaling for alle alderspensjonister fra samme tidspunkt.

Det nåværende regelverket for avtalefestet pensjon (AFP) er tilpasset dagens alderspensjon i folketrygden. Når denne endres må det gjøres tilpasninger i AFP. Regjeringens utgangspunkt har vært at AFP videreføres i form av et nøytralt påslag til alderspensjonen i folketrygden. Dermed kan også AFP kombineres med arbeidsinntekt uten avkorting. Med en slik utforming vil AFP sammen med ny alderspensjon i folketrygden bidra til å nå de sentrale målene for pensjonsreformen.

Samlet pensjonsnivå fra folketrygden og AFP kan med en utforming i tråd med Regjeringens utgangspunkt slik det ble konkretisert i det partssammensatte AFP-utvalget – herunder den økonomiske rammen for en tilpasset AFP – bli lavere enn dagens AFP for de første kullene med 62-åringer fra 2010. Dessuten innebærer

levealdersjusteringen fra 2010 at de første kullene av pensjonister må arbeide lenger for å motvirke effekten av levealdersjusteringen enn de som får sin pensjon beregnet etter nye opptjeningsregler. I tillegg er det kort tid til pensjonsreformen iverksettes slik at den enkelte har mindre muligheter til å tilpasse seg.

På denne bakgrunn er Regjeringen innstilt på å foreslå for Stortinget:

1. Et livsvarig kompensasjonstillegg til personer som får ny tilpasset AFP og som får beregnet alderspensjon fra folketrygden helt eller delvis etter dagens opptjeningsregler, det vil si for personer i årskullene fra 1948 til 1962. Tillegget:
  - settes til 10 000 kroner på årsbasis i 2010 for 62-åringer som omfattes av ny AFP
  - kan likevel ikke være mer enn halvparten av AFP-påslaget
  - utformes nøytralt slik at senere uttak gir høyere årlig tillegg, og slik at det ikke er behov for regler om avkorting av pensjon mot arbeidsinntekt
  - holdes nominelt fast i utbetalingsperioden
  - reguleres med lønnsveksten mellom årskullene
  - øker med 400 kroner ved 62 år for hvert nye årskull fra og med 1949-kullet til og med 1953-kullet
  - utfases i takt med dagens opptjeningsmodell i folketrygden fra og med 1954-kullet, som får 90 prosent av tillegget til 1953-kullet. Det siste kullet som får kompensasjonstillegg er 1962-kullet
  - utbetales skattefritt
  - finansieres fullt ut av staten.
2. En gradvis innfasing av levealdersjusteringen som følger av forslaget i høringsnotatet om ny alderspensjon i folketrygden av 28. januar 2008. Her benyttes observert dødelighet i en tiårsperiode før fylte 61 år som grunnlag for beregningen av de enkelte årskulls forholdstall/delingstall. Regjeringen er innstilt på å foreslå at levealdersjusteringen innføres ved at:
  - forholdstallet ved 67 år ikke skal øke mer enn 0,5 prosent fra ett årskull til det neste for kullene 1943 til 1949
  - skjermingen får gradvis mindre effekt for kullene 1950 til 1958 ved at denne teller 90 pst. for 1950-kullet, 80 pst. for 1951-kullet osv.Dette fører til lavere forholdstall for alle i årskullene fra 1944 til 1962, og dermed høyere alderspensjon for et gitt pensjoneringstidspunkt enn det som følger av høringsnotatet. Den foreslåtte endringen får ikke virkning for delingstallene som benyttes når alderspensjon er opptjent etter nye regler. Skjermingen påvirker dermed ikke alderspensjonen til personer født i 1963 eller senere i forhold til det som er skissert i høringsnotatet.

På bakgrunn av pensjonsforliket 23. april 2007 og innretningen av ny AFP-ordning i avtalen mellom partene, legger Regjeringen til grunn en påslagsordning for AFP som skissert i det partssammensatte AFP-utvalgets rapport av 6. februar 2008. Den konkrete utformingen er:

- Retten til AFP tjenes opp med 0,314 pst. av årlig pensjonsgivende inntekt fram til fylte 62 år og opp til en øvre grense på 7,1 G. Pensjonsgivende inntekt fastsettes på samme måte som ved beregningen av inntektspensjon i folketrygdens alderspensjon.
- AFP utbetales som et livsvarig påslag til alderspensjonen. Påslaget er 19 200 kroner høyere før enn etter fylte 67 år, gitt tilstrekkelig opptjening.
- Det årlige AFP-påslaget utformes nøytralt slik at det øker ved senere uttak, og slik at det ikke er behov for regler om avkorting av pensjon ved arbeidsinntekt. Påslaget økes ikke ytterligere ved uttak etter 70 år. Samme levealdersjustering som for alderspensjon fra folketrygden benyttes ved beregning av påslaget.
- Arbeidsinntekt kan kombineres med AFP og alderspensjon fra folketrygden uten avkorting, verken av AFP eller alderspensjonen.
- AFP reguleres på samme måte som inntektspensjon i ny alderspensjon i folketrygden både under opptjening og utbetaling.
- Arbeidstakeren må på uttakstidspunktet være ansatt og reell arbeidstaker i en bedrift som er omfattet av ordningen.
- Arbeidstakeren må ha vært omfattet av AFP-ordningen i minimum 7 av de siste 9 år.
- Alle fra og med 1948-kullet får ny tilpasset AFP fra og med iverksettingstidspunktet for pensjonsreformen i 2010, mens tidligere årskull beholder dagens AFP-ordning og kan ta ut AFP etter disse reglene også etter dette tidspunkt.

Regjeringen er innstilt på å foreslå for Stortinget at den livsvarige delen av AFP-påslaget legges til grunn ved vurderingen av retten til å ta ut pensjon i folketrygden før 67 år.

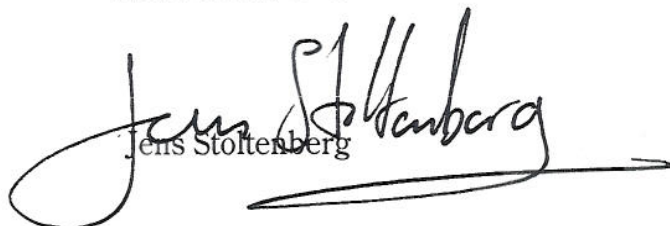
Regjeringen legger til grunn at en ny tilpasset AFP etableres som én felles ordning i privat sektor, organisatorisk knyttet til Felleskontoret for LO/NHO-ordningene. Det forutsettes at styrende organer reflekterer deltakelsen i ordningen. Staten yter løpende tilskudd knyttet til AFP-ordningen til arbeidstakerne/pensjonistene tilsvarende halvparten av ytelsen fra arbeidsgiverne, eksklusive utgifter til kompensasjonstillegget som finansieres fullt ut av staten, jf. punkt 1 ovenfor. Det forutsettes at det etableres en robust ordning for innbetaling av arbeidsgivernes premie, og at arbeidstakere som benytter ordningen er garantert utbetaling av AFP uavhengig av de enkelte bedriftenes

betalingsevne. Statens andel utbetales direkte til den enkelte ved at Arbeids- og velferdsetaten forestår beregning og utbetaling av pensjonene.

Med regjeringens bidrag vil folketrygdens alderspensjon sammen med en tilpasset AFP sikre gode pensjonsnivåer fra 62 år også etter 2010. Samtidig vil både folketrygdens alderspensjon og AFP motivere til arbeid, og underbygge hovedmålene for pensjonsreformen.

Regjeringen vil sørge for en fortløpende evaluering av pensjonsreformen for å kunne vurdere om reformen virker etter hensikten. Det er i denne forbindelsen ønskelig med løpende kontakt mellom regjeringen og partene i arbeidslivet. Regjeringen vil derfor opprette et arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd, hvor opplegget for og resultatene av evalueringsarbeidet kan gjennomgås. Oppgavene til Arbeidslivspolitisk råd legges inn i det nye rådet. Regjeringen har merket seg at partene senest i 2017 skal evaluere overgang til ny AFP.

Med vennlig hilsen

Jens Stoltenberg